

ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 11 0 К 003548 11 Кж
Бања Лука, 22.9.2011. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ!

Врховни суд Републике Српске, у Посебном вијећу за организовани и најтеже облике привредног криминала, састављеном од судија др Вељка Икановића, као предсједника вијећа, Горане Микеш и Слободана Милашиновића, као чланова вијећа, уз судјеловање записничара Софије Рибих, у кривичном предмету против оптуженог В. Б., због продуженог кривичног дјела злоупотребе службеног положаја или овлашћења из члана 347. став 4. у вези са ставом 3. Кривичног закона Републике Српске, оптуженог Б. Г., због продуженог кривичног дјела несавјесног рада у служби из члана 354. став 2. у вези са ставом 1. Кривичног закона Републике Српске и оптуженог Б. В., због кривичног дјела несавјесног рада у служби из члана 354. став 2. у вези са ставом 1. Кривичног закона Републике Српске, одлучујући о жалби Окружног тужилаштва, Посебно тужилаштво за сузбијање организованог и најтежих облика привредног криминала - Специјално тужилаштво - Бања Лука, изјављеној против пресуде Окружног суда у Бањој Луци, Посебно одјељење за организовани и најтеже облике привредног криминала, број 11 0 К 003548 10 К од 08.11.2010. године, након одржане сједнице вијећа, којој су присуствовали Специјални тужиоци Живана Бајић и Младен Митровић, оптужени В. Б., Б. Г. и Б. В., те њихови браниоци, адвокати В. Г., мр М. Д. и Н. П. из Б. Л., донио је дана 22.9.2011. године

ПРЕСУДУ

Одбија се, као неоснована, жалба Окружног тужилаштва, Посебно тужилаштво за сузбијање организованог и најтежих облика привредног криминала - Специјално тужилаштво - Бања Лука, те потврђује пресуда Окружног суда у Бањој Луци, Посебно одјељење за организовани и најтеже облике привредног криминала, број 11 0 К 003548 10 К од 08.11.2010. године.

Образложење

Побијаном пресудом Окружног суда у Бањој Луци, Посебно одјељење за организовани и најтеже облике привредног криминала, број 11 0 К 003548 10 К од 08.11.2010. године, на основу члана 298. тачка в) Закона о кривичном поступку-Пречишћени текст (у даљем тексту ЗКП-Пречишћени текст), ослобођени су од оптужбе, оптужени В. Б. због кривичног дјела злоупотребе службеног положаја или овлашћења из члана 347. став 4. у вези са ставом 3. Кривичног закона Републике Српске (у даљем тексту КЗ РС), из тачке 1. изреке те пресуде и продуженог

кривичног дјела злоупотребе службеног положаја или овлашћења из члана 347. став 4. у вези са ставом 3. КЗ РС, из тачке 2. подтачке а) и б) изреке те пресуде, оптужени Б. Г. због продуженог кривичног дјела несавјесног рада у служби из члана 354. став 2., у вези са ставом 1. КЗ РС и оптужени Б. В. због кривичног дјела несавјесног рада у служби из члана 354. став 2. у вези са ставом 1. КЗ РС.

На основу члана 108. став 1. и 4. ЗКП-Пречишћени текст, подносиоци имовинскоправног захтјева, РК Б. АД Б. Л. и Правобранилаштво РС, су упућени на парницу. На основу члана 100. став 1. истог Закона, трошкови кривичног поступка су пали на терет буџетских средстава.

Првостепену пресуду, благовремено изјављеном жалбом, побија Окружно тужилаштво, Посебно тужилаштво за сузбијање организованог и најтежих облика привредног криминала - Специјално тужилаштво - Бања Лука (у даљем тексту Специјално тужилаштво), због битне повреде одредаба кривичног поступка и погрешно утврђеног чињеничног стања, са приједлогом да се жалба уважи, побијана пресуда укине и одреди одржавање претреса пред овим судом.

У основи, аргументима садржаним у образложењу жалбе, оспорава се правилност и законитост побијане пресуде, кроз тврдњу да је та пресуда захваћена разноврсним облицима битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачке з) и ј) ЗКП-Пречишћени текст, јер је, супротно одредби члана 295. став 1. тог Закона, та пресуда заснована на незаконитим доказима, и то исказима свједока А. А. и Д. Ј., који нису саслушани на главном претресу пред првостепеним судом, те налазима вјештака графолошке струке Д. Б. и вјештака грађевинске струке С. Ј., који, супротно одредби члана 161. цитираног Закона, нису имали наредбу суда за вјештачење, да је изрека те пресуде, у односу на законски основ, садржан у одредби члана 298. тачка в) ЗКП-Пречишћени текст, по којем су оптужени ослобођени од оптужбе, противријечна датим разлозима, јер се они односе на тачку а) цитиране законске одредбе, и коначно, да постоји противријечност између онога што се наводи у разлозима пресуде и садржине доказа, и то исказа свједока М. Т., Б. М., В. М. и З. Ј., те материјалних доказа, записника о утврђивању прометне вриједности некретнина, ... управе, ПЈ Б. Л. број 02/02/0801-452-795/04 од 19.4.2004. године, о извршеној процјени тржишне вриједности некретнина из тачке 1. изреке побијане пресуде.

Надаље, из жалбеног основа погрешно утврђеног чињеничног стања, изнесеним аргументима се оспорава правилност оцјене спроведених доказа, па слиједом тога и закључак побијане пресуде да није доказано да је оптужени В. Б. починио кривично дјело злоупотребе службеног положаја или овлашћења из члана 347. став 4. у вези са ставом 3. КЗ РС, чињенично описано под тачком 1. изреке те пресуде и исто кривично дјело у продуженом облику, под тачком 2. подтачке а) и б) изреке, а оптужени Б. Г. и Б. В. кривично дјело несавјесног рада у служби из члана 354. став 2. у вези са ставом 1. КЗ РС, за која се оптужницом Специјалног тужилаштва терете.

У писмено поднесеном одговору на жалбу Специјалног тужиоца, у смислу одредбе члана 316. ЗКП-Пречишћени текст, заједнички бранилац оптужених, адвокат В. Г. из Б. Л. и бранилац оптуженог В. Б. адвокат мр М. Д. из Б. Л., су предложили да се жалба одбије, као неоснована, и првостепена пресуда потврди, са образложењем да је побијана пресуда законита и правилна, да је донесена на основу правилне оцјене доказа, са ваљано датим разлозима за коначне закључке у погледу одлучних чињеница.

У сједници другостепеног вијећа Врховног суда Републике Српске, Посебног вијећа за организовани и најтеже облике привредног криминала, Специјални тужилац Младен Митровић је изложио жалбу, остајући код жалбених основа и разлога за те основе, садржане у њеном образложењу, као и приједлога. Бранилац оптужених, адвокат В. Г. из Б. Л., је изложио одговор на жалбу Специјалног тужиоца, остајући код датих разлога и приједлога, које су оптужени, у цјелости подржали.

Испитујући побијану пресуду у оном дијелу који се побија жалбом, у смислу одредбе члана 320. ЗКП-Пречишћени текст, одлучено је као у изреци ове пресуде из слиједећих разлога:

Неосноване су наведене тврдње жалбе да је побијана пресуда заснована на незаконитим доказима, и тиме захваћена битном повредом одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка з) ЗКП-Пречишћени текст.

Наиме, утврђења и закључак побијане пресуде, у односу на радње извршења из тачке 1. изреке те пресуде, и то да је стан у Ул... у Б. Л., који је био предмет купопродајног уговора закљученог дана 04.6.2003. године, између РК Б. АД Б. Л., као продавца и СДС, као купца, био девастиран и да је извршена санација истог, првостепени суд је засновао на исказим свједока Д. Ч., З. В. и М. Т., саслушаних на главном претресу пред првостепеним судом. Садржина исказа ових свједока, детаљно је (и појединачно за сваког од њих) изнесена у образложењу побијане пресуде, а затим су они доведени у везу са другим изведеним и прихваћеним доказима објективне природе, тако да ти докази, у складу са одредбом члана 295. став 1. ЗКП-Пречишћени текст, представљају основу побијане пресуде, што јасно произилази из разлога датих у њеном образложењу.

Ради тога, а супротно аргументима из жалбе, овај суд налази да само навођење у образложењу побијане пресуде, поред имена свих ових саслушаних свједока и име свједока А. А. који није саслушан на главном претресу пред првостепеним судом (нити је његов исказ из истраге, са аспекта садржаја, анализиран у образложењу побијане пресуде), не чини ту пресуду незаконитом, и не узрокује битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка з) у вези са чланом 295. став 1. ЗКП-Пречишћени текст, на коју жалба указује, јер коначно, побијана пресуда у погледу наведених одлучних чињеница, није ни заснована на исказу тог једног свједока.

Исто се односи на исказ свједока Д. Ј., јер је његово име само поменуто у образложењу побијане пресуде, при анализи садржаја других доказа на којима је та пресуда заснована, за дјело из тачке 2. изреке, и то исказа саслушаних свједока, Б. М., Д. Б., М. Т. и Т. Х., те садржине записника са 5-те редовне сједнице С. акционара РК Б. АД Б. Л., број 194-1/05 од 22.02.2005. године, о чему су они свједочили, како то јасно произилази из образложења побијане пресуде, на којој сједници су усвојене мјере економске политике за 2005. годину РК Б. АД Б. Л.

Надаље, без основа су аргументи жалбе, изнесени у оквиру ове битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка з) ЗКП-Пречишћени текст, и тврдња да је ангажовање вјештака одбране Д. Б. и С. Ј., било без наредбе суда, те да су тиме, у смислу одредбе члана 161. ЗКП-Пречишћени текст, њихови налази и мишљења које је првостепени суд прихватио и на њима засновао побијану пресуду, незаконито прибављени.

Ово ради тога, што се цитирана законска одредба члана 161. ЗКП-Пречишћени текст, на чију повреду жалба указује и заснива тврдње о незаконитости побијане пресуде, по којој су овлашћења за издавање писмене наредбе за вјештачење у надлежности тужиоца или суда, односи искључиво на фазу истраге. У конкретном случају, наведене вјештаке је одбрана ангажовала у току главног претреса у доказном поступку, које право децидно призилази из одредбе члана 284. став 1. ЗКП-Пречишћени текст. Слиједом тога, конкретне налазе и мишљења, као доказе одбране, које су вјештаци Д. Б. и С. Ј. изложили у условима непосредности на главном претресу, је првостепени суд правилно прихватио као законито прибављене, о чему је дао разлоге у образложењу побијане пресуде, које овај суд у цјелости прихвата као ваљане, и чија правилност се не може довести у сумњу жалбеним приговорима и другачијим тумачењем цитираних законских одредби.

Неосноване су и тврдње жалбе, да је изрека побијане пресуде противрјечна датим разлозима и то у односу на законски основ из одредбе члана 298. тачка в) ЗКП-Пречишћени текст, по којем су оптужени ослобођени од оптужбе, те да су изостали разлози о одлучним чињеницама, што је све, у коначном, по ставу жалбе, узроковало битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка ј) ЗКП-Пречишћени текст.

Наиме, побијаном пресудом оптужени В. Б., Б. Г. и Б. В., ослобођени су од оптужбе на основу одредбе члана 298. тачка в) ЗКП-Пречишћени текст, а разлози дати у њеном образложењу су усаглашени са цитираном законском одредбом, унесеном у изреку те пресуде. Дакле, након једне детаљне и свеобухватне оцјене доказа, суштински закључак побијане пресуде, а како то произилази из њеног образложења, јесте да Специјално тужилаштво није доказало да је оптужени В. Б., починио кривично дјело злоупотребе службеног положаја или овлашћења из члана 347. став 4. у вези са ставом 3. КЗ РС, те искористио свој положај и прекорачио границе својих овлашћења, и као директор РК Б. АД Б. Л., поступао супротно било којој бланкетној норми, наведеној у чињеничном опису радње извршења из тачке

1. и 2. подтачке а) и б) изреке те пресуде, нити је доказало постојање његове намјере да другом прибави имовинску корист (СДС, из тачке 1. изреке и већем броју наведених правних лица из тачке 2. изреке те пресуде), и коначно, да није доказало постојање заједничког договора са оптуженима Б. Г. и Б. В. (у односу на тачку 2. изреке) у организовању и извршењу продаје пословних простора РК Б. АД Б. Л., за које радње се терети оптужницом.

Исту оцјену и разлоге, а супротно тврдњама жалбе, за примјену одредбе члана 298. тачка в) ЗКП-Пречишћени текст, првостепени суд је дао у побијаној пресуди и у односу на оптужене Б. Г. и Б. В. јер се након анализе изведених доказа у коначном закључку те пресуде, наводи да није доказано да су ови оптужени очигледно несавјесно поступали кроз свјесно кршење закона или других прописа, на начин како је то чињенично описано у диспозитиву оптужнице, и тиме починили кривично дјело несавјесног рада у служби из члана 354. став 2. у вези са ставом 1. КЗ РС, за које се терете.

Имајући у виду наведено, без основа су аргументи жалбе, којима се селективно, из контекста цјелокупног образложења и његове суштине, издвајају само поједине оцјене првостепеног суда, и то оне гдје је децидно наведено да „онај навод оптужбе у погледу обавезе акционарског друштва да тражи сагласност В. РС није утемељен на пропису који би забранио располагање основним средствима не представља радњу која би била радња извршења кривичног дјела“, јер коначно, таква осјена, поред свих датих разлога у образложењу побијане пресуде, не узрокује повреду поступка, на коју се жалбом указује.

Следећа битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка ј) ЗКП-Пречишћени текст, по тврдњама жалбе се манифестује и у томе што постоји знатна противријечност између датих разлога и садржаја исказа свједока М. Т., Б. М., В. М. и З. Ј., те противријечност између датих разлога и садржине материјалних доказа (записника ... управе - ПЈ Б. Л. број 02/02/0801-452-795/04 од 19.4.2004. године).

У једном дијелу су ове тврдње неосноване, јер законска дефиниција цитиране одредбе, на чију повреду жалба указује, не прописује овакав облик процесних повреда, и оне би се, евентуално, могле односити на став 2. члана 311. ЗКП-Пречишћени текст, дакле, правилну примјену одредбе члана 295. став 2. тог Закона (кроз правилну оцјену доказа), и тиме се долази на терен чињеничног стања. У другом дијелу, су те тврдње жалбе нетачне, обзиром да су у побијаној пресуди вјерно изнесени одређени сегменти из садржаја исказа ових свједока, што произилази из записника са главних претреса пред првостепеним судом на којима су ти свједоци саслушани.

Потпуно аутентично је, супротно тврдњама жалбе, у побијаној пресуди изнесен и садржај записника о утврђивању прометне вриједности некретнина, ... управе - ПЈ Б. Л. број 02/02/0801-452-795/04 од 19.4.2004. године, јер је у њему јасно наведено да је на тржишну вриједност из предметног купупродајног уговора

од 04.6.2003. године (из тачке 1. изреке пресуде) у износу 84.196,00 КМ, дакле, прихваћену купопродајну вриједност, како се то наводи у побијаној пресуди, додана средства уложена у санацију (која чињеница није спорна), у износу од 152.000,00 КМ, на који укупан износ је обрачунат порез на промет некретнина.

Жалбеним приговорима се не може оспорти правилност утврђења одлучних чињеница и на њима изведен закључак побијане пресуде, да није доказано да су оптужени В. Б., Б. Г. и Б. В. починили кривична дјела, за која се терете. За такава утврђења су дати ваљани разлози, засновани на правилној оцјени изведених доказа, и то на начин како то прописује одредба члана 295. став 2. ЗКП-Пречишћени текст.

Овај суд у потпуности прихвата дате разлоге у побијаној пресуди и закључак, да је оптужени В. Б. као директор и одговорно лице РК Б. ДО Б. Л., радње из тачака 1. и 2. подтачке а) и б) изреке те пресуде, предузео у оквиру његових овлашћења, прописаних у тада важећој одредби члана 122. Статуту, као општег акта предузећа РК Б. АД Б. Л., који је на приједлог Управног одбора усвојен на Скупштини акционара тог предузећа, те да није поступао супротно бланкетним прописима наведеним у изреци побијане пресуде (члану 1. став 4., члану 69. став 1., члану 70. и члану 121. Закона о државним предузећима, члану 15., члану 63., члану 78. став 1. и члану 264. Закона о предузећима и члану 23. Закона о почетном билансу у поступку приватизације државног капитала у предузећима) који се, у суштини и према правилном закључку првостепеног суда, односе на питања општег карактера, тако да нити једна од тих бланкетних норми не прописује обавезу да се, приликом продаје имовине предузећа (акционарског друштва), тражи предходна сагласност или одобрење В. РС, као већинског власника државног капитала тог предузећа, на чему жалба у суштини инсистира.

Коначно, то јасно произилази и из садржине обавијести В. РС број 04/1.3.1-1252/10 од 10.5.2010. године, у којем стоји да В. РС у току 2004. и 2005. године (вријеме наведено у оптужници као вријеме извршења дјела), није давала сагласност за усвајање пословне политике предузећа - акционарских друштава, осим за предузећа у којима је по закону В. РС вршила функцију скупштине акционара (једночлана акционарска друштва), као и садржаја исказа свједока Д. М. тадашњег пресједника В. РС.

Ради тога су без основа тврдње изнесене у жалби, да је оптужени В. Б. и поред више јасних упозорања правника предузећа (М. Т. и Б. М.), инсистирао да се члан 122., као незаконита одредба угради у Статут РК Б. АД Б. Л. из 2002. године, а која прописује овлашћења директора да доноси инвестиционе одлуке и одобрава продају, замјену или друге трансакције имовином друштва у обиму до 15% књиговодствене вриједности укупне имовине друштва, те да је затим, у више наврата искористио та своја незаконита овлашћења и починио кривична дјела, која му се стављају на терет оптужницом.

Дакле, у односу на радње извршења, чињенично описане под тачком 1. изреке побијане пресуде, и доношење Одлуке број 895/03 од 29.5.2003. године, а

затим закључење купопродајног уговора број 931/03 од 04.6.2003. године, између РК Б. ДО Б. Л. (као продавца), и СДС (као купца), и продају некретнина које у нарави, како то произилази из тог уговора, чини стан у Улици у Б. Л., како се то правилно закључује у побијаној пресуди, оптужени је поступао у оквиру својих овлашћења, у складу са наведеним актима предузећа и бланкетним прописима, док су радње у вези са тачком 2. подтачка а) изреке побијане пресуде и спровођење пословне политике РК Б. ДО Б. Л. (за 2004. годину, у којој је предвиђена продаја пословних простора, као могуће рјешење тешке финансијске ситуације), усвојене од стране Управног одбора (Закључак број 104-2/04, усвојен на сједници одржаној дана 30.01.2004. године), а затим на Скупштини акционара РК Б. из Б. Л. (Одлуком број 40-19/04 од 12.02.2004. године).

На исти начин је поступљено и приликом реализације мјера економске политике за 2005. годину, које се односе на продају пословних простора РК Б. ДО Б. Л., описаних под тачком 2. подтачка б) изреке побијане пресуде, стим да је, у складу са Одлуком Скупштине акционара број 194-3/05 од 09.3.2005. године, и у складу са чланом 7. Законом о јавним предузећима, Надзорни одбор на сједници одржаној дана 05.10.2005. године, под бројем 1045-10/05, донио Одлуку, којом се одобрава продаја пословних простора и дијела некретнина РК Б. ДО Б. Л. коју је усвијила Скупштина акционара тог предузећа.

Дакле, радње из тачке 2. подтачке а) и б) изреке побијане пресуде, оптужени В. Б. је предузео у оквиру његових овлашћења, као одговорно лице у РК Б. из Б. Л. и све те радње су биле прихваћене и одобрене од стране органа управљања тог предузећа, дакле, Управног и Надзорног одбора и коначно, од Скупштине акционара, коју је чинио и представник државног капитала и Фонда... РС, кога је у законитој процедури именовала В. РС, на чему правилно првостепени суд заснива закључак, и за то даје ваљано образложене разлоге, чија правилност се не може оспорити жалбеним приговорима, да нема доказа да је оптужени В. Б., поступајући на начин и у вријеме чињенично описано у изреци побијане пресуде, прекорачио своја овлашћења или их на други начин злоупотребио, нити има доказа који потврђују постојање намјере, као битног елемента бића конкретног кривичног дјела за које се терети, да се другоме, СДС (у односу на радње из тачке 1. изреке) и свим правним лицима наведеним под тачком 2. подтачке а) и б) изреке побијане пресуде (укупно 14), као купцима наведених пословних простора, прибави имовинска корист.

Цијенећи наведено, аргументима жалбе изнесеним у прилог тврдњи да првостепени суд, у односу на оптуженог В. Б., а за постојање субјективног елемента конкретног кривичног дјела за које се терети, није правилно цијенио и довео у везу политичко одређење оптуженог, указујући на његову приступницу СДС и начин информисања Управног одбора РК Б. АД Б. Л., на VII редовној сједници, одржаној дана 23.6.2003. године, о продаји предметног стана из тачке 1. изреке, са упозорењем Б. М. у смислу потребе прибављања предходне сагласности и одобрења В. РС, као већинског власника државног капитала предузећа, не могу

довести у сумњу правилност чињеничних утврђења побијане пресуде и правилност датих разлога за изнесене закључке.

Аргументи жалбе Специјалног тужиоца, и у односу на оптужене Б. Г. и Б. В., којима се оспорава правилност утврђеног чињеничног стања и ваљаност разлога датих у побијаној пресуди за закључак да није доказано да су починили кривично дјело несавјесног рада у служби (у односу на оптуженог Б. Г. дјело у продуженом облику) из члана 354. став 2. у вези са ставом 1. КЗ РС, нису основани.

Наиме, цијенећи све наведено и обавезу суда, да у смислу одредбе члана 320. ЗКП-Пречишћени текст, пресуду испитује само у оном дијелу који се побија жалбом, те чињеницу да се оптужени Б. Г., као службено лице у току 2004. године у својству министра Министарства... у В. РС, а у току 2005. године и у својству представника државног капитала и Фонда... РС у РК Б. ДО Б. Л., а оптужени Б. В., као службено лице у својству помоћника министра... у В. РС и представника државног капитала и Фонда... РС у том предузећу, терете за извршење кривичног дјела несавјесног рада у служби из члана 354. став 2. у вези са ставом 1. КЗ РС, које су, према чињеничном опису из диспозитива оптужнице, починили у договору са оптуженим В. Б., то су без основа аргументи жалбе, којима се и у односу на ове оптужене, указује на погрешан закључак побијане пресуде и обавезу прибављања сагласности В. РС, за продају пословних простора РК Б. ДО Б. Л., описаних под тачком 2. подтачке а) и б) изреке те пресуде, и тиме оспорава правилност чињеничне основе само тог дијела побијане пресуде. Ради тога овај суд упућује на разлоге дате у образложењу ове пресуде, који се односи на оптуженог В. Б., а у вези са идентичним жалбеним приговорима изнесеним у оквиру жалбеног основа погрешно утврђеног чињеничног стања.

Како из наведених разлога жалба Специјалног тужиоца није основана, то је овај суд, примјеном одредбе члана 327. ЗКП-Пречишћени текст, жалбу одбио, као неосновану и првостепену пресуду потврдио.

Записничар
Софија Рибич

Предсједник вијећа
Др Вељко Икановић

За тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић